



## Aspergers syndrom

Personer med Aspergers syndrom er normalt begavet, men har enkelte funksjonsvansker.

I 1944 publiserte den østerrikske barnelegen Hans Asperger en serie studier på barn med autistiske trekk. Begrepet "Aspergers syndrom" ble imidlertid ikke tatt i bruk før en kjent engelsk barnepsykiater, Lorna Wing, introduserte det på 80-tallet.

Aspergers syndrom blir også kalt for Asperger syndrom eller forkortet AS.

### Hva er Aspergers syndrom?

Aspergers syndrom beskrives ofte som "autisme hos normalt begavede mennesker" eller som en autismelignende tilstand.

Mennesker med Aspergers har ofte:

- begrenset evne til sosial omgang
- problemer med å oppfatte sosiale regler og forventninger
- vansker med kommunikasjon og forståelse
- stereotype eller begrensede interesser
- problemer med å takle endringer i omgivelser og rutiner

Dette fører til kontaktproblemer med andre mennesker og tilpasningsproblemer i hverdag, skole eller jobb.

Personer med Aspergers skiller seg ikke synlig ut. De kan bli misoppfattet som uhøflige, vanskelige eller uoppdragne, og det kan være vanskelig for utenforstående å forstå atferden deres. De er sårbare for stress, mas og kritikk.

### Årsak

Årsaker bak Aspergers syndrom er ikke klarlagt. Arv ser imidlertid ut til å være av betydning. Rundt halvparten av alle personer med diagnosen har en nær slektning med Aspergers syndrom eller autistiske trekk.

Forskning har vist at diagnosen ikke skyldes psykososiale faktorer eller barndomsopplevelser.

Aspergers syndrom forekommer tre til ti ganger hyppigere hos gutter enn hos jenter.

### Behandling

Målrettet behandling tidlig i oppveksten kan redusere risikoen for depresjon og andre psykiske problemer hos ungdom og voksne med Aspergers.

Kommunen har ansvaret for å utvikle en individuell plan, men det er mennesker i nærmiljøet som må sørge for at barnet får oversikt og forutsigbarhet i hverdagen.

Nye og ukjente situasjoner bør forberedes nøye. Noen gode råd er å:

- forklare hva som skal skje på forhånd. Bruk gjerne visuelle hjelpemidler
- snakke tydelig og klart, unngå billedlig tale
- forberede barnet på endringene og gå gjennom hvordan de kan takles

Opplæring bør ta utgangspunkt i barnets sterke sider og må også omfatte sosiale og praktiske ferdigheter. Ikke mas! Omformuler heller beskjeden.

Det finnes ingen standardbehandling for Aspergers syndrom, men vanligst er å forsøke å mildne symptomer og bedre sosiale evner gjennom atferdsterapi.

Et typisk behandlingsprogram inkluderer:

- opptrening av sosiale ferdigheter
- redusere forekomsten av altoppslukende monotone interesser og gjentakende rutiner
- fysisk trening for å bedre dårlig kroppskontroll og koordinasjonsevner
- kommunikasjonstrening
- veiledning av foreldrene i øvelser med sikte på bedre personens væremåte

Medikamenter kan være nødvendig for personer med tilleggsdiagnoser som depresjon og angst.

Både forskere og personer med diagnosen ser nå på Aspergers som en "individuell annerledeshet" heller enn noe som må "kureres".

De aller fleste med diagnosen kan lære seg å håndtere denne annerledesheten i hverdagen. Selvhjelp og uavhengighet må oppmuntres.

### Mer informasjon

Ønsker du ytterligere informasjon, kan du ta kontakt med:

*Autismeforeningen i Norge*

Hjemmeside: [www.autismeforeningen.no](http://www.autismeforeningen.no) (ekstern lenke)

Oversikt over foreningens fylkeslag med kontaktinformasjon finner du [her](#) (ekstern lenke)

### Kilde:

Autismeforeningen